

Català

Tossa Plana de Lles (2905m) des del Pradell

Ascensió clàssica a un dels miradors més bells de la Cerdanya

Lles de Cerdanya, Vall de la Cerdanya (Lleida), Cerdanya (Lleida), Lleida, Catalunya, Espanya

Dificultat Notable

Temps total efectiu 3:45h

Distància total 7,1 km

Desnivell acumulat 790m

Altitud mínima 2.115m

Altitud màxima 2.905m

Punt de sortida / arribada Cabana - refugi del Pradell

Població més propera Lles de Cerdanya

Cerdanya. Alta Cerdanya-Capcir-Andorra. 1:50.000. Editorial Alpina.

 itinerari

 sentit de la ruta

 inici / final

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- ✓ L'**ambient ramader** dels voltants del refugi del Pradell.
- ✓ El **cant de mallerengues, trencapinyes i picots** dins del bosc de pi negre.
- ✓ La extensió oberta del **Pla de les Someres**, amb aspecte de tundra àrtica.
- ✓ Les **interminables i inoblidables vistes panoràmiques** que tenim des del cim de la Tossa Plana de Lles.
- ✓ La possibilitat de veure l'**àliga daurada** volant sobre nostre.

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Punt de pas	Temps	Altura	Latitud	Longitud
1 Refugi del Pradell	0:00h	2.115m	42.4416330°	1.6468650°
2 Cota 2.175m	0:25h	2.275m	42.4472310°	1.6473360°
3 Tossa Plana de Lles	2:15h	2.905m	42.4682230°	1.6565990°
1 Refugi del Pradell	3:45h	2.115m	42.4416330°	1.6468650°

Sistema de coordenades geogràfiques. Datum WGS84.

SABIES QUE...

El topònim *Pla de les Someres* pot tenir dos significats? Un seria el pla de les femelles d'ase (una somera és un ase femella). Aquest significat és bastant possible si tenim en compte la importància secular de la ramaderia a la zona (les someres eren emprades per carregar menjar) i del contraban. La segona fa referència al tipus de terreny, "som" significa planer, poc profund.

INTRODUCCIÓ

Ruta lineal de 7,1 km de longitud (anada i tornada) que des de la cabana - refugi del Pradell (2.115m) s'enfila per la solana de la muntanya fins al cim de la Tossa Plana de Lles (2.905m). L'itinerari que seguim passa per l'extens Pla de les Someres (2.328m) i ascendeix per l'ample llom que separa el Clot de Setut i el Clot de l'Orri.

Si volem iniciar-nos en el meravellós món de les ascensions d'alta muntanya, la Tossa Plana de Lles esdevé una excel·lent opció: la dificultat tècnica és nul·la i l'accés al punt d'inici és fàcil. Tot fent camí descobrim aquest magnífic massís de la solana ceretana, passant de l'estatge subalpí, amb bonics boscos de pi negre -refugi de mallerengues petites, emplomallada i trencapinyes-, a l'estatge alpí, on tant sols hi trobem prats oberts i rocam. Indrets on, si estem atents, podem sorprendre alguna marmota o fins i tot alguna àliga daurada intentat caçar-la. Des de l'espaiós cim de la Tossa Plana tenim vistes immillorables de les bellíssimes valls andorranes de Madriu i Perafita, tot just sota nostre, així com de tota la vall del Segre i d'una gran quantitat de cims!

MÉS INFORMACIÓ

PICS: Tossa Plana de Lles (2.905m)

DURACIÓ: Dia complet

TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES): 3:45h en total: 2:15h des del refugi del Pradell fins al cim de la Tossa Plana de Lles i 1:30h des del cim de la Tossa Plana de Lles fins al refugi del Pradell.

DESNIVELL ACUMULAT: 790m

DIFICULTAT: Notable. Ruta que tot i no presentar cap dificultat tècnica transcorre per terreny d'alta muntanya, amb condicions meteorològiques canviants.

ÈPOCA: Primavera, estiu i tardor. Amb neu la pista d'accés queda tancada.

MATERIAL: És recomanable dur binocles per a l'observació de fauna salvatge.

CARTOGRAFIA: Cerdanya. Alta Cerdanya-Capcir-Andorra. 1:50.000. Editorial Alpina.

OBSERVACIONS: Es recomana portar crema solar protectora i gorra o barret per protegir-nos del sol, donat que avancem per un terreny obert. Cal portar aigua, durant la ruta no trobarem cap font.

NO ET PERDIS..

Si el dia és net i tranquil és recomanable passar una bona estona al cim de la Tossa Plana de Lles, observant tots els cims, valls, rius i pobles que podem veure des d'aquest mirador privilegiat. En cas de dubte, consulteu el mapa!

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

A **Martinet** agafem la carretera **LV-4036** fins a **Lles de Cerdanya**. Creuem aquesta població, deixant l'església enrere a la nostra esquerra, i seguim per la carretera asfaltada fins a l'**estació d'esquí nòrdic de Lles de Cerdanya**, a uns **7 km** del poble. Des d'aquest punt continuem per la **pista no asfaltada** que puja fins als Estanys de la Pera (apta per a turismes). Gairebé **5 km** pista amunt ens trobem el **refugi del Pradell**. Busquem el lloc més adient per estacionar el vehicle, deixant espai pels altres vehicles i sense obstruir la pista.

RECORREGUT

Iniciem la nostra ascensió al costat del **1 refugi del Pradell (0:00h - 2.115m)**, construït al bell mig d'un bonic prat de pastura a on s'hi arreplega el bestiar. Convé saber que la porta del refugi roman tancada i que si vulguéssim entrar-hi caldria demanar les claus prèviament al refugi del Cap del Rec o a l'ajuntament de Lles de Cerdanya.

En clar rumb N ascendim pel llom descobert de la muntanya. Creuem la pista per on hem arribat amb el cotxe i veiem un **pal indicador de Senders de Cerdanya** que ens informa que seguim l'**itinerari 19** cap a la Tossa Plana de Lles. Ben aviat entrem en un bonic bosc de pi negre amb sotabosc de neret, ginebró, boixerola i nabiu, on cal parar atenció a les **marques de pintura grogues i taronges** pintades als arbres i a les **fites de pedra** que anem veient al camí. La pujada no ens dona treva però per tal d'amorosir-la bé podem dedicar-nos a escoltar el cant dels diferents ocells que habiten en aquesta boscúria, com la mallerenga petita (*Periparus ater*) o emplomallada (*Lophophanes cristatus*), el trencapinyes (*Loxia curvirostra*), el reietó (*Regulus regulus*), el bruel (*Regulus ignicapilla*) o l'inconfusible picot negre (*Dryocopus martius*), que repica els troncs dels pins més vells o ja morts.

L'àrdua remuntada pel bosc se suavitza i els pins comencen a ser més dispersos. Aproximadament a la **2 cota 2.275m (0:25h - 2.275m)** hem de fixar-nos en el corriol, que es bifurca. Nosaltres hem de dirigir-nos cap al **NE, deixant enrere a l'esquerra el camí més ben marcat**, que progressa pel fil de

la carena i se'n va cap al Clot de Setut, a on hi ha la Bassota, l'estany Gran i el port de Setut, que comunica amb Andorra. Cal recordar que aquest pas, juntament amb el port de Perafita, situat al capdamunt dels bonics estanys de la Pera, va ser molt utilitzat pels contrabandistes durant la postguerra espanyola (1940-1950). El nostre corriol s'apropa lleugerament al **Pla de les Someres**, bonic altiplà obert que ens indica que hem entrat a l'estatge alpí: a partir d'aquí desapareix definitivament la cobertura arbòria.

Si anem bé de temps i de cames ens podem apropar als rocs dispersos que configuren el punt més elevat del Pla de les Someres. Des d'aquest punt s'intueix el Clot de l'Orri, on descansa el petit **estany de l'Orri**, i es veu perfectament el majestuós circ glacial de l'Orri, amb les parets de granit separades per les estretes Canals de l'Òliba. Si ho preferim podem deixar aquesta visita per a la tornada. **Deixant sempre a la dreta (E) un torrent sec**, encarem la segona pala herbada, desviant-nos un xic a l'esquerra (N) per, tot seguit, abordar-la fent llaçades cap al NE. Durant aquest tram tenim bones vistes del proper Clot de Setut, on s'endevinen la Bassota i l'estany Gran de Setut. Sortim a un segon esglaó, més estret que l'anterior, i encarem la tercera pala herbada, tan dreta com la que acabem de superar. Aproximadament cap a la cota 2.700m, el pendent torna a suavitzar-se, i després torna a empinar-se cap a la cota 2.800m.

DE TRAVESSERES A ANDORRA, CAMINS DE CONTRABAN

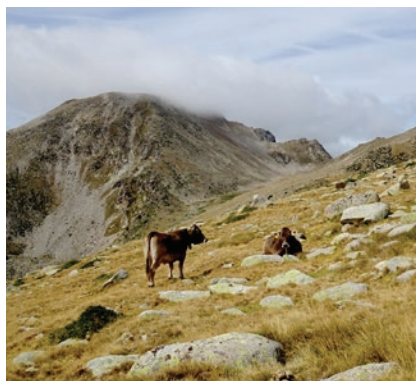
Es consideri o no delictiu, el contraban ha estat un element fonamental per a l'economia de molts pobles pirinencs des de temps pretèrits. Més recentment, durant els duríssims anys de la postguerra espanyola (1940-1950), moltes persones van haver de recórrer a aquest negoci per poder aportar algun recurs a les seves famílies. En el cas ceretà i donada la proximitat amb Andorra, que sempre ha comunicat França amb l'Estat Espanyol, els contrabandistes o paquetaires com encara se'ls coneix als pobles pirinencs, s'arriscaren incomputables vegades a caure en mans de la justícia per tal de bescanviar productes rars al país (tabac principalment, però també articles de perfumeria i teixits de blonda i de tul). El camí de Travesseres a Andorra era un dels més freqüentats. Un cop comprats els productes a Andorra, els contrabandistes pujaven els fardos amb matxos i someres fins al capdamunt dels ports de Setut i Perafita (cada animal portava cinc fardos). Des d'allà, ja a la tarda, baixaven com podien -amb els animals o carregant els fardos a l'esquena- fins al Clot del Port, al Clot de Setut o al Clot de l'Orri, on menjaven i descansaven amagats entre els pins. Continuaven per Arànsér, Músser i Travesseres fins a Martinet, on acabaven el trajecte i deixaven el carregament en algun cotxe. Alguns continuaven a peu, travessant el Segre i enfilant el Cadí per passar cap al Berguedà pel Pas dels Gosolans fins a Gósol, Josa o Tuixén, o pel coll del Pendís fins a Bagà i Guardiola.

Superat l'últim pendent exigent, ja tant sols ens queden uns metres força més suaus fins al cim aplanat de la **3 Tossa Plana de Lles (2:15h - 2.905m)**. Poques muntanyes ceretanes ofereixen el panorama visual que ens regala la Tossa! A més de l'esfereïdor abisme que ens separa de la preciosa vall andorrana de Madriu, situada als nostres peus, veiem infinitat de muntanyes: des del Canigó, Carlit i Puigmal a llevant fins al massís de l'Orri, els pics del Parc Natural de l'Alt Pirineu i del Parc Nacional d'Aigüestortes i Sant Maurici i el massís de la Maladeta, a ponent. Cap al N, el Pirineu andorrà

amb cims de renom com el Comapedrosa, el Pic Negre d'Envalira o l'Escobes. I cap al S, el Prepirineu estenenent-se des de la Tosa d'Alp fins al Boumort, destacant-hi al bell mig la fabulosa cara N del Cadí. Un espectacle grandios que farà que no vulguem abandonar mai aquest cim! No és estrany veure algun isard (*Rupicapra rupicapra*) per aquestes contrades, així com l'habitual voltor comú (*Gyps fulvus*) volant en solitari o en grup, o l'àliga daurada (*Aquila chrysaetos*). Si tenim la sort de veure una perdiu blanca (*Lagopus muta*) farem bé de no destorbar-la, allunyant-nos i fent silenci al passar.

Havent fruit d'aquest espectacle visual, emprenem el camí de retorn, desfent el camí de pujada. Així aterrem novament a l'altiplà proper al Pla de les Someres, retrobem el subtil trencall de la **cota 2.275m (3:25h)** i arribem al **1 refugi del Pradell (3:45h - 2.115m)**, punt i final d'aquesta encantadora ascensió.

QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

Estació d'esquí nòrdic de Lles i refugi de Cap del Rec

L'estació d'esquí nòrdic de Lles de Cerdanya i el refugi de Cap del Rec estan ubicats a 6 km al nord de Lles, al vessant sud de la Tossa Plana de Lles. Aquí podreu gaudir de la muntanya i practicar esquí nòrdic, raquetes o esquí de muntanya, a l'hivern, i marxa nòrdica, senderisme o BTT, a l'estiu. (Més informació: 973 293 100 / www.lles.net).

Coordenades GPS: 42.43098° 1.66712°

Estació d'esquí nòrdic d'Aransa

L'estació d'esquí nòrdic d'Aransa està situada al nord del nucli de població d'Aransa, a Lles de Cerdanya. L'estació té 32 km de pistes d'esquí de fons repartits en 5 circuits de nivells diferents ubicats entre les cotes 1.850m i 2.150m (el seu punt més elevat).

Coordenades GPS: 42.422729° 1.635313°

Parc dels Búnquers de Martinet i Montellà

El parc dels búnquers de Martinet dona a conèixer un element de la història recent fins ara totalment desconegut. Els visitants realitzaran un recorregut pels diferents búnquers i elements històrics acompanyats d'un monitor. Es troba situat a 1 km de Martinet i ha esdevingut un reclam turístic per la regió i pel municipi.

Coordenades GPS: 42.3598041° 1.6957598°

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. La senyalització (marques, panells, balises) que podem trobar al llarg de la ruta també pot variar amb el temps. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.

DESCOBREIX TOT EL QUE T'OFERIM!

Guies Web i PDF gratuïtes

Posem a la teva disposició guies web i PDF gratuïtes -rutes de senderisme i d'alta muntanya que et pots descarregar-, uns continguts de qualitat i fiables elaborats per professionals de la muntanya per tal que puguis descobrir els Pirineus al teu aire!

Sortides i excursions guiades

Disposem d'un calendari de sortides organitzades o et podem preparar una proposta personalitzada a mida. Crestes i ascensions, naturalesa, parcs naturals, travesses,... Amb Rutes Pirineus descobriràs tots els secrets del Pirineu de la mà dels millors guies de muntanya!

Rutes autoquiades

Et proposem diverses travesses que podràs fer al teu aire però sense preocupacions ni incerteses: t'entregarem un llibre de ruta, gestionarem la logística d'allotjaments, enllaços, pícnic o equipatges, i disposaràs d'un telèfon d'emergències en tot moment.

Establiments recomanats

Us recomanem els millors establiments que hi ha a prop de les rutes que us proposem a la web. Hotels, cases rurals, càmpings, restaurants, artesans, esports d'aventura,... tots revisats pel nostre equip perquè la teva experiència als Pirineus sigui inoblidable!